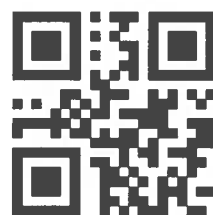

1

Kód studenta 3

počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

1 Algoritmy rozděl a panuj (společné okruhy)

1) Mějme algoritmus A , který na datech velikosti n udělá $T(n)$ elementárních operací. Algoritmus A je rekurzivní a pracuje takto (a, c, x, y jsou přirozená čísla, $a > 0, c > 1$):

- Udělá $\Theta(n^x)$ elementárních operací, aby ze vstupních dat vybral a podmnožin velikosti n/c .
- Rekurzivně pustí sám sebe na každou z vybraných podmnožin dat (pokud má velikost alespoň c , pro data menší velikosti vyřeší úlohu v konstantním čase).
- Udělá $\Theta(n^y)$ elementárních operací, aby všechna řešení z bodu b) spojil do řešení původní úlohy na datech velikosti n .

Určete (bez důkazu) asymptoticky těsný odhad funkce $T(n)$ v závislosti na parametrech a, c, x, y .

2) Nechtě X a Y jsou pole délky n , každé obsahující setříděnou posloupnost n přirozených čísel. Navrhněte a popište algoritmus s časovou složitostí $O(\log n)$, který najde medián (jeden z mediánů) všech $2n$ čísel obsažených v polích X a Y . Dokažte metodou z bodu 1), že složitost Vašeho algoritmu je opravdu $O(\log n)$.

1) ~~$\Theta(n^x) + \Theta(\log_a n/c)$~~

$$\Theta(n^x) \cdot \Theta(\log_a n/c) + \Theta(n^y) \cdot ??$$

2) máme setříděné posloupnosti $X = x_1 \dots x_m$

→ ~~ještě hledá~~

$$Y = y_1 \dots y_m$$

~~porovnáme si ukazatele i na pole X a j na pole Y
a procházíme prvky polí X a Y od $i=0$ a $j=0$
porovnáváme prvky a pokud je $x_i < y_j$ tak
zvýšíme i o 1 a pokračujeme dále, pokud ~~$y_j < x_i$~~ $x_i > y_j$
tak zvýšíme j o 1 a pokračujeme dále, pokud $x_i = y_j$
 i i j zvýšíme o 1~~

— pole postupně rozdělujeme na poloviny
a porovnáme vždy první prvky z X s posledními z Y a naopak, takže zjistíme zda nějaké celé kusy nemůžeme složit za sebe, pokud ne, můžeme se hlouběji a opět posloupnosti rozdělíme na půl, a celou dobu se snažíme vytvořit pouze posloupnost délky n , kde poslední prvek bude medián, v případě, že ~~seď si~~ máme jistě, že nějaká část posloupnosti bude na $n+1$ polích tak ji zahazujeme

ukázkou na příkladu:

$$X = [1, 3, 4, 8, 9, 10]$$

$$Y = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$$

porovnám $1 < 10$ $6 > 1$
 $1 < 1$ $10 > 1$
nic nemůžu zahodit

→ rozdělím na poloviny

$$X_1 = [1, 3, 4]$$

$$Y_1 = [1, 2, 3]$$

$$X_2 = [8, 9, 10]$$

$$Y_2 = [4, 5, 6]$$

4

$$1 = 1$$

$$1 < 3$$

$$1 < 4$$

$$3 < 4$$

nemůžu nic zahodit

$$4 < 8$$

$$6 < 8$$

mohu zahodit X_2

→ jsme na délce 2m - X_2 , length = $12 - 3 =$

~~m = 9~~ $9 > m/2 = 6$,
pokračuji v dělení

$$X_1 = [1, 3, 4]$$

$$Y_1 = [1, 2, 3]$$

$$Y_2 = [4, 5, 6]$$

→

$$X_{11} = [1, 3]$$

$$Y_{11} = [1, 2]$$

$$Y_{21} = [4, 5]$$

$$X_{12} = [4]$$

$$Y_{12} = [3]$$

$$Y_{22} = [6]$$

porovnám a vyhodím X_{12} → $9 - 1 = 8$

$$8 > m/2 = 6$$

→ pokračuji dál

porovnám a vyhodím Y_{22} → $8 - 1 = 7$

$$7 > m/2 = 6$$

pokračuji dál

→ Y_{21} již vyhodit nemůžu → dál rozdělujeme
 $m/2 = 6 < 7 - 2 = 5$!

$$X_{111} = [1]$$

$$X_{112} = [3]$$

$$Y_{12} = [3]$$

$$Y_{111} = [4]$$

$$Y_{112} = [2]$$

$$Y_{211} = [4]$$

$$Y_{212} = [5]$$

→ vyhodím 5 a dostávám medián 4

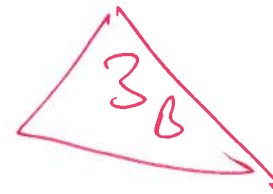
→ de facto se směřujeme postupností procházet
jako binárním stromem, abychom docílili
složitosti $O(\log n)$

→ na každé úrovni provedu konstantní počet
operací složitost je tedy hloubka stromu
 $O(\log n)$

*popis algoritmu brázděním
na jedné konkrétní úrovni
nemá vliv na složitost...*

Kód studenta 3

2

počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

2 Semafor (společné okruhy)

Knihovna `System.Threading` jazyka `C#` obsahuje třídu `Semaphore` s metodami odpovídajícími operacím klasického semaforu, `P` (`WaitOne`) a `V` (`Release`). Objekt vytvořený pomocí `new Semaphore(0, 1)` odpovídá binárnímu semaforu inicializovanému nulou. Pokud více než jedno vlákno čeká na tentýž semafor, pořadí, ve kterém budou vlákna spouštěna po uvolnění semaforu, není specifikováno.

Program vpravo má produkovat výstup `OneTwoThreeFourFive`, přitom liché části výstupu mají být vypisovány funkcí `f1` a sudé části funkcí `f2`, přičemž tyto funkce běží v různých vláknech.

Synchronizace, implementovaná pomocí semaforu, téměř funguje, ale obsahuje časově závislé chyby (`race conditions`).

1. Popište scénář, který vede k jinému výstupu než `OneTwoThreeFourFive`, nebo končí uvážnutím (`deadlock`). Scénář zapíšte jako posloupnost čísel řádek, přičemž každé číslo reprezentuje *ukončení* příkazu na dané řádce. Pouze vnitřky funkcí `f1` a `f2` jsou relevantní.
2. Existovaly by v tomto kódu časově závislé chyby i v případě, že by knihovna `C#` garantovala FIFO pořadí spouštění vláken čekajících ve `WaitOne`?
3. Napište řešení, které neobsahuje časově závislé chyby a spolehlivě vypisuje požadovaný výstup `OneTwoThreeFourFive`. Použijte přitom dva semaforey a pouze jejich funkce `Release()` and `WaitOne()`. Řešení nesmí používat žádné jiné proměnné nebo objekty sdílené mezi vlákny kromě těchto dvou semaforů. Volání `Console.Write` musejí samozřejmě zůstat tam, kde jsou.

(Jazyk `C#` je v této otázce použitý pouze jako generický zástupce běžných programovacích jazyků, otázka ani řešení s jazykem `C#` jako takovým nesouvisí.)

```
1 class Program
2 {
3     private static Semaphore sem;
4
5     private static void f1()
6     {
7         Console.WriteLine("One");
8         sem.Release();
9         sem.WaitOne();
10        Console.WriteLine("Three");
11        sem.Release();
12        sem.WaitOne();
13        Console.WriteLine("Five");
14    }
15
16    private static void f2()
17    {
18        sem.WaitOne();
19        Console.WriteLine("Two");
20        sem.Release();
21        sem.WaitOne();
22        Console.WriteLine("Four");
23        sem.Release();
24    }
25
26    static void Main(string[] args)
27    {
28        sem = new Semaphore(0, 1);
29        Thread t1 = new Thread(f1);
30        Thread t2 = new Thread(f2);
31        t1.Start();
32        t2.Start();
33        t1.Join();
34        t2.Join();
35    }
36 }
```

Otázka 2.

kód studenta 3

1) (18), 7, 8, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 9, ...

→ napsal se One, Two, Four OK

2) ne FIFO nic nevychází, ~~ne~~ OK.

3) private static Semaphore semafor1
private static Semaphore semafor2
~~private~~ private static void f1()
{

```
Console.WriteLine("One");  
semafor2.Release();  
semafor1.WaitOne();  
Console.WriteLine("Three");  
semafor2.Release();  
semafor1.WaitOne();  
Console.WriteLine("Five");  
}
```

private static void f2()
{

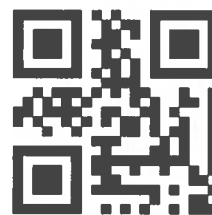
```
semafor2.WaitOne();  
Console.WriteLine("Two");  
semafor1.Release();  
semafor2.WaitOne();  
Console.WriteLine("Four");  
semafor1.Release();  
}
```

OK

0

Kód studenta 3

2

počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

3 Báze vektorových prostorů (společné okruhy)

1. Zformulujte Steinitzovu větu o výměně vhodných vektorů mezi lineárně nezávislou a generující množinou (čili nikoli nutně bázemi).
2. Mějme reálnou matici A takovou, že je podobná diagonální matici D prostřednictvím součinu $R^{-1}AR$, kde

nespůleho

$$R = \begin{pmatrix} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ -1 & -2 & 6 & -2 & 3 \\ -1 & -3 & 7 & -1 & -4 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 4 \end{pmatrix},$$

přičemž je známo, že prvky na diagonále D jsou čísla 17, 17, 23, 17, 23 v uvedeném pořadí.

Rozhodněte, zdali některý ze sloupců R lze vyměnit za následující vektor u_i , aby matici A bylo stále možné diagonalizovat i prostřednictvím výsledné matice R' .

Pokud taková výměna je možná, určete všechny sloupce matice R , které mohou být vyměněny.

(a) Řešte pro $u_1 = (4, 2, 2, -3, -2)^T$.

(b) Řešte pro $u_2 = (7, -6, -2, 12, -6)^T$.

Své odpovědi zdůvodněte.

1) Pokud vektory $x_1, x_2, \dots, x_m$ generují ~~bázi~~ prostoru X

a $y_1, \dots, y_m$ jsou lineárně nezávislé vektory, tak vektor x_i můžeme vyměnit za vektor y_j , které jsou lineární kombinací x_i . to to znamená! Nelze určit platnost

2)

$$D = \begin{pmatrix} 17 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 17 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 23 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 17 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 23 \end{pmatrix}$$

vlastní čísla podobných matic jsou shodná

vlastní čísla D
 $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_4 = 17$
 $\lambda_3 = \lambda_5 = 23$

~~AA~~ $D = R^{-1}AR$

$$DR = R^{-1}A$$

$$R^{-1}DR = A$$

Odeška 3.

kód studenta 3

$$\left(\begin{array}{ccccc|ccccc} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 & 1 & 6 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & 6 & -2 & 3 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & -3 & 4 & -1 & -4 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 4 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim$$

$$40 \quad 54 \\ -8 \cdot 5 + (+9) \cdot 6$$

$$-2 \cdot 6 +$$

$$-12 + 4 \cdot 4 =$$

$$-12 + 28 = 16$$

$$-8 \cdot 4 = -32$$

$$-66 + 35 = -31$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|ccccc} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -14 & 0 & -11 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & & & & & & & & & \end{array} \right)$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|cc} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 & 2 & -6 \\ -1 & -2 & 6 & -2 & 3 & 2 & -2 \\ -1 & -3 & 4 & -1 & -4 & -3 & 12 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 4 & -2 & -6 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|cc} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 & 2 & -6 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 4 & 0 & -8 \\ 0 & -1 & 4 & 1 & 0 & -5 & 6 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 4 & -2 & -6 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|cc} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 & 2 & -6 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 4 & 0 & -8 \\ 0 & -1 & 4 & 1 & 0 & -5 & 6 \\ 0 & 1 & -8 & 0 & -4 & 2 & 1 \end{array} \right)$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccccc|cc} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 & 2 & 6 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 4 & 0 & -8 \\ 0 & 0 & 4 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 0 & 11 & -2 & -9 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|cc} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 & 4 & 4 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 & 2 & 6 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 4 & 0 & -8 \\ 0 & 0 & 0 & -6 & 16 & -18 & -32 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -31 & -12 & 14 \end{array} \right)$$

$$-31 x_5 = -12 \rightarrow x_5 = \frac{12}{31}$$

$$-6 x_4 + 14 x_5 = -18$$

$$-6 x_4 + \frac{14 \cdot 12}{31} = -18$$

$$x_4 = \frac{14 \cdot 12}{31} \cdot \frac{1}{6} = \frac{28}{31}$$

$$6 x_3 + 7 x_5 = 0$$

$$6 x_3 = -\frac{7 \cdot 12}{31} = -\frac{84}{31}$$

$$x_3 = -\frac{14}{31}$$

$$1 x_2 - 3 x_3 + 2 x_5 = 2$$

$$x_2 - 3 \cdot \left(-\frac{14}{31}\right) + 2 \cdot \left(\frac{12}{31}\right) = 2$$

$$x_2 + \frac{6}{31} + \frac{24}{31} = 2$$

$$\det(R) =$$

$$\begin{pmatrix} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ -1 & -2 & 6 & -2 & 3 \\ -1 & -3 & 4 & -1 & -4 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 4 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 3 \\ 0 & -3 & 4 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 0 & 2 & 4 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} -1 & -1 & -8 & -2 & -8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & -2 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & -8 & 0 & -4 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 8 & 2 & 8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 21 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 6 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 8 & 2 & 8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 6 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 8 & 2 & 8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -29 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 8 & 2 & 8 \\ 0 & 1 & -3 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 6 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\det R = 6$$

$$R^{-1} = \frac{1}{\det R} \cdot R =$$

$$\begin{pmatrix} -\frac{1}{6} & -\frac{1}{6} & -\frac{8}{6} & -\frac{2}{6} & -\frac{8}{6} \\ 0 & \frac{1}{6} & -\frac{3}{6} & 0 & \frac{2}{6} \\ -\frac{1}{6} & -\frac{2}{6} & \frac{6}{6} & -\frac{2}{6} & \frac{3}{6} \\ -\frac{1}{6} & -\frac{3}{6} & \frac{4}{6} & -\frac{1}{6} & -\frac{4}{6} \\ \frac{1}{6} & \frac{2}{6} & 0 & \frac{2}{6} & \frac{4}{6} \end{pmatrix}$$

$$-1x_1 - 1x_2 - 8x_3 - 2x_4 - 8x_5 = 7$$

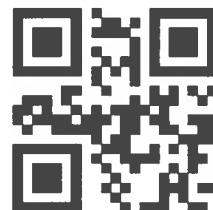
$$x_2 = 3x_3$$

$x_{11} a_i$

2

Kód studenta 3

2

počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

4 Model teorie (společné okruhy)

- Nechť T je teorie jazyka (signatury) $L = \langle \mathcal{R}, \mathcal{F} \rangle$ v predikátové logice (kde $\mathcal{R}, \mathcal{F}$ jsou množiny relačních a funkčních symbolů s danými aritami). Uveďte definice pojmů *struktura jazyka L* a *model teorie T* .
- Vyjádřete následující tvrzení formulemi $\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3$ v jazyce $L = \langle Z, S, P \rangle$ predikátové logiky (s unárními predikáty pro 'složit zkoušku', 'mít štěstí', 'být připraven').
 $\varphi_1: \exists x (Z(x) \wedge \neg S(x)) \wedge (S(y) \Rightarrow Z(y))$
 (a) Ne každý, kdo složí zkoušku, má štěstí, ale kdo má štěstí, zkoušku složí.
 (b) Štěstí přeje připraveným. (Kdo je připraven, má štěstí.)
 (c) Nějaký student byl připraven, ale zkoušku nesložil.
- Pro teorii $T_1 = \{\varphi_1, \varphi_2\}$, a také pro teorii $T_2 = \{\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3\}$, buď najděte nějaký její model anebo formálně dokažte (pomocí tablo metody, rezoluce, či Hilbertovského kalkulu), že žádný model nemá.

2.)

$$a) \varphi_1 = \exists x (Z(x) \wedge \neg S(x)) \wedge (S(y) \Rightarrow Z(y))$$

$$b) \varphi_2 = \neg P(x) \Rightarrow S(x)$$

$$c) \varphi_3 = \exists x : (P(x) \wedge \neg Z(x))$$

1) struktura jazyka $A = \langle A, \mathcal{R}, \mathcal{F} \rangle$, kde

A jsou proměnné $x, y, \dots$, $\mathcal{R}$ jsou relační symboly
 a $\mathcal{F}$ jsou funkční symboly, můžeme ji
 nazývat model $M(\mathcal{P})$

model teorie T je struktura $M \models T$,
 která ~~je~~ ~~plati~~ ~~v~~ teorii T .

T platí v A
 co to znamená?

ko'd studenta 3

$$T((\exists x)(z(x) \& \neg S(x)) \& (\neg S(y) \Rightarrow z(y)))$$

$$\neg P(x) \Rightarrow \neg S(x)$$

Otázka 4,

Převědeme do PNF

$$Y_2: P(x) \Rightarrow S(x) \sim \neg P(x) \vee S(x)$$

$$Y_1: \exists x(z(x) \& \neg S(x)) \& (\neg S(y) \Rightarrow z(y)) \sim (\exists x)(z(x) \& \neg S(x)) \& (\neg S(y) \vee z(y))$$

$$Y_3: \exists x(P(x) \& \neg S(x))$$

Skolemizace:

$$Y_1: (\exists x)(z(x) \& \neg S(x)) \& (\neg S(y) \vee z(y)) \sim (\neg S(c) \vee z(c)) \& (\neg S(y) \vee z(y))$$

~ (z(c) & ¬S(c)) & (¬S(y) ∨ z(y)) kde c je nový konstantní symbol

$$Y_2: \neg P(x) \vee S(x)$$

$$Y_3: P(d) \& \neg S(d) \text{ kde } d \text{ je nový konstantní symbol}$$

$$T_1 = \{Y_1, Y_2\} = \{\{z(c), \neg S(c)\}, \{\neg S(y), z(y)\}, \{P(d), \neg S(d)\}\}?$$

dikare resoluci

$$\begin{array}{ccc} & c/y & c/d \\ & \neg S(c), z(c) & d/c \\ & & \neg P(c) \end{array}$$

→ model musí platit $z(c), \neg S(c), \neg P(d)$?

model: (c, d) , kde platí:

$z(c)$ - c složil zkoušky

$\neg S(c)$ - c neměl štěstí

$\neg P(c)$ - c nebyl připraven

to není struktura

$$\cancel{T(P(x) \Rightarrow S(x))}$$

$$\cancel{T(\exists x : (P(x) \& \neg S(x)))}$$

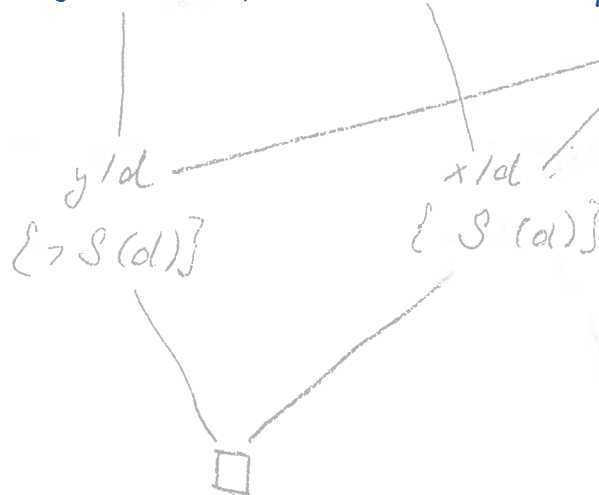
$$T_2 = \{\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3\}$$

$$\varphi_1: (Z(c) \& \neg S(c)) \& (\neg S(y) \vee Z(y))$$

$$\varphi_2: \neg P(x) \vee S(x)$$

$$\varphi_3: P(d) \& \neg Z(d)$$

$$\{\{Z(c)\}, \{\neg S(c)\}, \{\neg S(y), Z(y)\}, \{\neg P(x), S(x)\}, \{P(d)\}, \{\neg Z(d)\}\}$$

T_2 nemá žádný model.

Kód studenta 3

2

počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

5 Datový model (specializace WDOP)

V informačním systému nemocnice je použit následující logický relační datový model, kde podtržením jsou vyznačeny klíče a italikou cizí klíče:

- Diagnóza(Kód, Název)
- Lékař(RČ, Jméno, Příjmení, Město, Ulice, Číslo, PSČ, Odbornost, RokyPraxe)
- Pacient(RČ, Jméno, Příjmení, Město, Ulice, Číslo, PSČ, *PraktickýLékařRČ*), $\text{PraktickýLékařRČ} \subseteq \text{LékařRČ}$
- LéčíSe(RČ, Kód), $\text{RČ} \subseteq \text{PacientRČ}$, $\text{Kód} \subseteq \text{DiagnózaKód}$

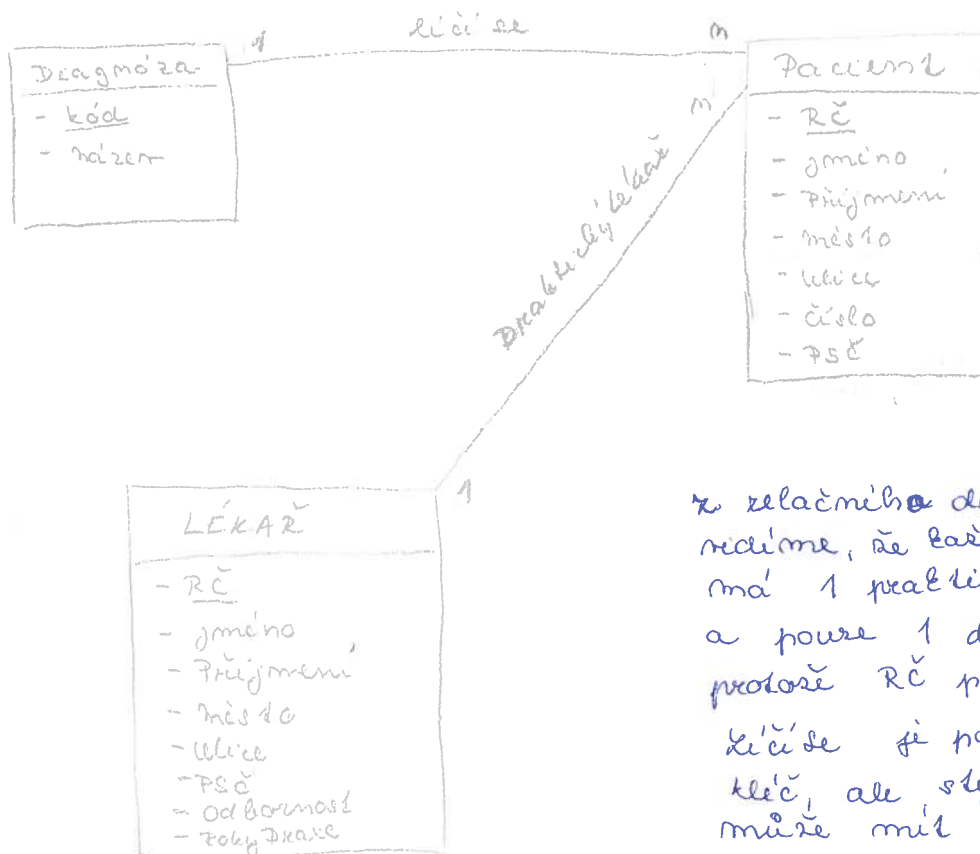
1. Znázorněte výše uvedený logický relační datový model pomocí diagramu ve zvoleném konceptuálním jazyce (ER, UML).

2. Pokud je to potřeba, rozšiřte konceptuální model a odpovídající logický relační datový model tak, aby:

- každý pacient se mohl léčit na libovolný počet diagnóz,
- každý pacient měl právě jednoho praktického a mohl mít libovolný počet dalších lékařů,
- každý pacient mohl podstoupit libovolný počet vyšetření v rámci nějaké diagnózy a naopak,
- pacient, který je zároveň lékařem, neměl osobní údaje evidovány redundantně.

primární klíč

1)

z relačního dat. modelu
vidíme, že každý pacient
má 1 praktického lékaře,
a pouze 1 diagnózu, protože
RČ pacienta se ~~tolikrát~~
klíče je použito jako primární
klíč, ale slyšou diagnózu
může mít více pacientů

- 2) a) každý pacient může mít libovolný počet diagnóz
 → v relačním modelu, změníme primární klíč
 v ~~tab~~ klíči se má RČ a kód, každý záznam
 je tedy vícem složeným primárním klíčem

✓ Klíči se (RČ, kód), kde $RČ \subseteq \text{Pacient}[RČ]$
 $kód \subseteq \text{Diagnóza}[kód]$

- b) každý pacient má 1 praktického lékaře
 ale libovolný počet dalších lékařů

✓ ~~klíč~~ → do relačního modelu musíme přidat vztah
 Klíči (RČLékař, RČPacient), kde $RČLékař \subseteq \text{Lékař}[RČ]$
 $RČPacient \subseteq \text{Pacient}[RČ]$

- c) každý pacient mohl podstoupit libovolný počet vyšetření
 v rámci nějaké diagnózy a mapak

→ přidáme vztah vyšetření mezi pacientem
 a diagnózou Vyšetření (RČ kód, ~~RČPacient~~ ID vyšetření),
 (Detail vyšetření)
 ✓ $RČ \subseteq \text{Pacient}[RČ]$
 $kód \subseteq \text{Diagnóza}[kód]$

- d) pacient, který je zároveň lékařem nemá evidovány
 osobní údaje redundantně

→ změníme řešení modelu, vytvoříme vztah

Osoba (RČ, Jméno, Příjmení, Město, Ulice, PSČ, PraktickýLékař)
 $\text{PraktickýLékař} RČ \subseteq \text{Lékař}[RČ], \text{PraktickýLékař} RČ \neq RČ$

Lékař (RČ, Odbornost, RokyPraxe)

✓ $RČ \subseteq \text{Osoba}[RČ]$

→ ~~konkrétním modelu~~ ~~praktický~~ každý lékař může být odborník
 mapu je 2 oblastech, proto ho
 identifikujeme pomocí RČ a odbornosti
 Klíči (~~RČ Osoba~~ RČPacient, RČLékař) $RČPacient \subseteq \text{Osoba}[RČ]$
 $RČLékař \subseteq \text{Osoba}[RČ]$

$RČPacient \neq RČLékař$

→ zároveň jsme přidali podmínku, že lékař nemůže léčit
 sám sebe, (přijde mi to neutečte)

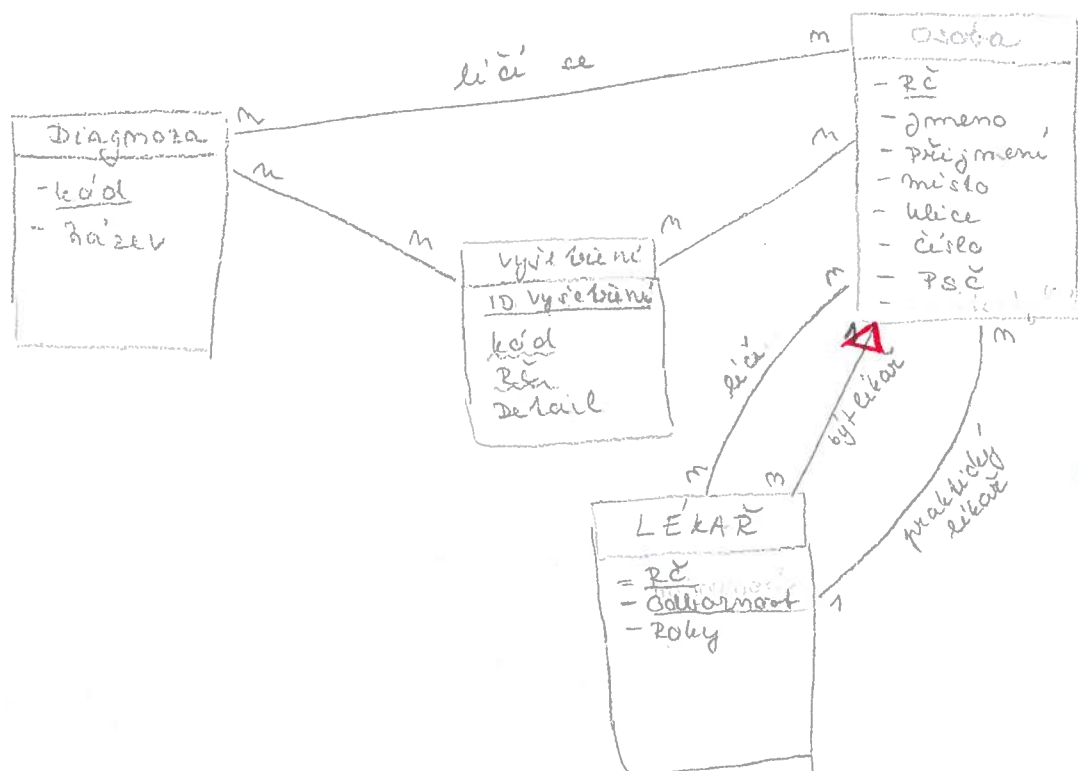
→ musíme změnit i klíči (RČ, kód) $RČ \subseteq \text{Osoba}[RČ]$
 $kód \subseteq \text{Diagnóza}$

a vyšetření (~~klíč~~ ID vyšetření, kód, RČ, Detail vyšetření)

$kód \subseteq \text{Diagnóza}[kód]$

$RČ \subseteq \text{Osoba}[RČ]$

Změněný UML Model

2-
Kód studenta 3

2 počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

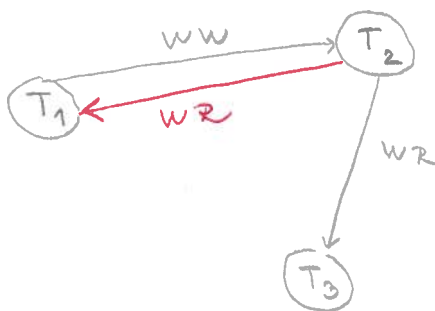
6 Transakce (specializace WDOP)

Pro následující transakční rozvrh, kde R znamená operaci čtení a W operaci zápisu:

	T_1	T_2	T_3
1	$W(Pacient_1)$		
2		???	
3		$W(Pacient_1)$	
4		COMMIT	
5			$R(Pacient_1)$
6			$W(Pacient_1)$
7			COMMIT
8	$R(Pacient_2)$		
9	COMMIT		

- Jaká databázová operace čtení/zápisu v transakci T_2 v čase 2 místo ??? způsobí, že rozvrh nebude konfliktově uspořádatelný (conflict-serializable)? Své rozhodnutí zdůvodněte.
- Jaká databázová operace čtení/zápisu v transakci T_2 v čase 2 místo ??? způsobí, že rozvrh nebude zotavitelný (recoverable)? Své rozhodnutí zdůvodněte.

1) Rozvrh je konfliktově uspořádatelný pokud jeho precedenční graf neobsahuje žádný cyklus.

✓ přidáme $W(Pacient_2)$
poté má graf obsahuje cyklus,
tedy není konfliktově uspořádatelný

2) ~~opět $W(Pacient_2)$
protože pak budeme potřebovat aby byl COMMIT
T₁ před COMMIT T₂
a teprve poté budeme potřebovat aby byl COMMIT T₂
před COMMIT T₁ protože T₁ čte z Pacient₂
do kterého před tím T₂ zapisoval, potřeboujeme tedy
aby se pře~~

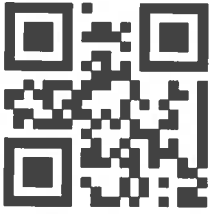
6. otázka

- 2) aktuálně potřebujeme aby COMMIT T_1 proběhl před COMMITem T_2 proto
 $\vee$ T_2 přepisuje data co jsme zapsali
 $\vee$ T_1 a potřebujeme, aby byla zachována konzistence databáze i při chybě $\vee$ T_1

→ přidáním $W(Pacient_2)$ tedy dočítáme toho, že T_1 musí mít COMMIT před T_2
 a T_2 musí mít ~~ke~~ COMMIT před T_1
 což nelze, rozvrh nebude zotavitelný

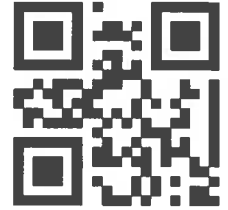
ne, rozvrh bude konfliktně neuspokojitelný
 ale nebude obsahovat žádné nepotvrzené
 čtení, které by mohlo T_2 COMMITovat
 až po T_1

nutno přidat $R(Pacient_1)$

Kód studenta 3

2+

3

počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

7 API a skriptování (specializace WDOP)

1. Navrhněte a popište REST API pro nemocniční systém z dřívější otázky. API musí podporovat následující funkcionalitu:

- získání pacientů, jejichž jméno odpovídá query patternu,
- získání informací o konkrétním pacientovi,
- vytvořit, aktualizovat a zrušit pacienta,
- získat seznam diagnóz pacienta,
- přidat a odebrat diagnózu pacienta,
- získat seznam lékařů pacienta,
- získat seznam pacientů, kteří mají aspoň jednu ze zadaných diagnóz (seznam diagnóz může být hodně dlouhý).

2. Mějme webovou aplikaci, která zajišťuje přístup k IS přes navržené API. Napište JavaScript fragment, který po zadání query patternu (první endpoint) a kliknutí na tlačítko vyvolá příslušný HTTP API request, získá všechny pacienty odpovídající dotazu a zobrazí je v seznamu. Když uživatel klikne na konkrétního pacienta ze seznamu získaného prvním dotazem, tak se aktualizuje seznam jeho doktorů a diagnóz získáním dat z API a jejich následným zobrazením.

Předpokládejte, že API vrací data v JSON formátu a tento krátce popište formou příkladu pro každý použitý z endpointů. Předpokládejte existenci funkcí `displayDoctors` a `displayDiagnoses` pro zajištění úpravy DOM stromu. Stejně tak můžete použít funkce `clearDoctors` a `clearDiagnoses`. Dále předpokládejte existenci všech potřebných HTML elementů.

Dbejte na správné využití asynchronního zpracování požadavků. Zajistěte, aby i při nepříznivém souběhu asynchronních volání po načtení seznamu pacientů byl seznam doktorů a diagnóz v konzistentním stavu, tj. zobrazují se seznamy ke zvolenému pacientu a nezobrazují se seznamy v případě, kdy pacient vybrán nebyl. Není třeba řešit chybové stavy fetch operací ani autentikaci.

1) (pracuji s původním nýkale neupraveným modelem z otázky 5)

a) získání pacientů se jménem odpovídajícím patternu
 GET /pacienti/pacient/{jmeno = \$pattern} → kdy pacient ? jn < > nebo pacient /jn >

b) získání informací o konkrétním pacientovi
 GET /pacienti/pacient/{kc = \$id}
 (za kódu se je uveden pattern)
 vrací odpovídající pacienty jako JSON
 vrací JSON konkrétního pacienta

c) vytvořit, aktualizovat, zrušit pacienta
 POST /pacienti/pacient se vstupem: JSON ^{nového} pacienta
 POST /pacienti/pacient/{kc = \$id} se vstupem JSON s upravenými ^{možná} údaji a daným id pacienta
 DELETE /pacienti/pacient/{kc = \$id}

d) získat seznam diagnóz pacienta
 GET /pacienti/pacient/{kc = \$id} /diagnóza

2)

async function displayPatients (~~id~~ queryPattern)

```
document.getElementById("btn Display Patients").addEventListener(
  "click", {
    clearPatients(id "seznam Pacientu");
    var resultPatients = await fetch("/pacienti/jmeno=" + queryPattern);
    const {queryPattern};
    var resultPatients = await resultPatients.json();
    var seznam = document.getElementById("seznam Pacientu");
    for (let i = 0; i < patients.length; i++) {
      seznam.innerHTML += "<li>" + patients[i].jmeno + " " + patients[i].
        prijmeni + "</li>";
      // pro pacienty zobrazujeme jmen, jmeno a prijmeni,
      // pro pulicnost, evni kategorie osobnich udajiu mukavejen
      seznam.innerHTML += "Každá adresa RODNÉ LÍŠLO";
      var li = document.createElement("li");
      li.id = patients[i].id;
      li.innerHTML = patients[i].jmeno + " " + patients[i].prijmeni;
      seznam.appendChild(li);
      li.addEventListener("click", {
        var doctorsResult = await fetch("/pacienti/pacient/
          {xc = {patients[i].xc} / lekari");
        var doctors = await doctorsResult.json();
        var diagnoseResult = await fetch("/pacienti/pacient/
          {xc = {patients[i].xc} / diagnosa");
        var diagnose = await diagnoseResult.json();
        * pokračování na str 4.
```

function clearPatients (idSeznam) HTML <ul> se kterým pracujeme

```
var seznam = document.getElementById("idSeznam");
seznam.innerHTML = "";
}
```

vyčisti původní seznam pacientů

/pacienti/pacient/{jmeno=\$pattern} vrací JSON reformatu:

```
{
  "pacienti": [
    {
      "xc": 2,
      "jmeno": "Farel",
    },
    {
      "xc": 3,
    },
  ]
}
```

e) přidat, odebrat diagnózu

POST /pacienti/pacient/{kc=\$id}/diagnosta s JSONEM
obsahující danou diagnózu

DELETE /pacienti/pacient/{kc=\$id}/diagnosta

podle původního modelu mohl mít 1 pacient
jen 1 diagnózu, v případě, že by
diagnost mohl mít více, uvedeme kód diagnózy

f) získat seznam lékařů pacienta

GET /pacienti/pacient/{kc=\$id}/lekaři

g) získat seznam pacientů, kteří mají alespoň
1 ze zadanych diagnóz

GET /pacienti/pacient/diagnosta/{kod=\$kod}

~~2/~~

↑
to je ale jenom 1 lékař
je třeba jít zadat více
potenciálních kódů

↓

POST

*

```

clear Doctors();
clear Diagnoses();
display Doctors();
display Diagnoses();
}
seznam.add Element (li);
}
}

```

→ poved to dolim zde, tak
 & stare, ze po zadani
 nay pattern bud mit
 seznam pacientu, zadalo
 yselectovano a prito
 naphenyj seznam doktoru
 a diagnoz z predchozich
 "dabltach" na prelate

data diagnoz:

```

diagnozy: [
{
  "nazen": "chrupka",
  :
}
{
  "nazen": "malárie",
  :
}
:
]

```

data doktoru

```

le'kari: [
{
  "xc": 2,
  "jmeno": "martin",
  :
}
{
  :
}
:
]

```


Kód studenta 3

2-

počet listů odpovědi (pokud více než tento jeden)

8 Získávání informací (specializace WDOP)

Uvažujte situaci, kdy je třeba obohatit systém z předchozích otázek tak, aby umožňoval stanovit diagnózu na základě zadaných symptomů. Mějme kolekci dokumentů, kde každý dokument popisuje konkrétní nemoc.

1. Jak by vypadal booleovský model pro danou úlohu? Jaké termíny by obsahoval specializovaný slovník pro danou úlohu? Jak jsou reprezentovány dotazy a dokumenty v booleovském modelu a jak lze dotazování v tomto modelu efektivně implementovat?
2. Řekněme, že chceme systém modifikovat tak, aby dotaz nebyl seznam symptomů, ale přímo zpráva lékařského vyšetření. Jakou modifikaci booleovského modelu je vhodné v takovém případě použít? Jak se změní reprezentace dotazu a dokumentu? Jak bude pak vyhodnocována podobnost mezi dotazem a dokumentem a proč?

1) booleovský model by byl reprezentován vektory obsahujícími 0/1 (pro má/ ~~je~~ symptom/ má symptom), slovník by tedy byl reprezentován vždy, pro každou nemoc bychom měli vektor který by obsahoval všechny existující příznaky a u příznaků ~~kte~~ které by patřili ke konkrétní nemoci by byla 1 a jinak 0.
např. chřipka: $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \dots \end{bmatrix}$ (kašel, rýma, teplota, bolest hlavy)

→ dotazy ~~reprezentují~~ dotazy i dokumenty reprezentujeme vektory obsahujícími dané symptomy a dotazujeme se pomocí logiky ~~nebo porovnávání~~ efektivní dotazování - místo uvej seznam neg-like query (pro AND)
~~podobnosti vektorů~~

2) můžeme použít reprezentaci celého textu, který nejprve očistíme od častě používaných slov bez významu (a, ale, aby...) a slovům, která jsou pro nás naopak důležitá můžeme přidat váhu o nějakou konstantu, dotazování pak bude fungovat přes podobnost vektorů

vektorový model

jak? → kosinová vzdálenost